

quod ad internas ejus piscis partes attinet: peritoneum Gobionibus foris album est, intus nigerrimum, *Hepar* dextro lateri magis incumbit, pallidum, de quo *fel* pendet veluti janthinum. *Intestina* multis circumvolutionibus inflectuntur. *Stomachus* est oblongus, pylorus multis apophysis praeditus, vulva undecunque ovis referta.

Facit et Rondeletius Nigri mentionem, qui a Venetis Go, a Gallis Boulerot nuncupatur. Digni is est magnitudine et crassitie, corpore rotundo fere, non compresso, loco binarum pinnarum, quae caeteris sunt in ventre, unicam habet nigram, barbam inquit dices; et exinde Athenaei *τεράρον* seu hircum, cui *Exocaeum* confert, esse judicat. Vivit in littoribus et stagnis marinis.

De *Loco* proprio ambigitur. Ovidio littorales sunt, Diocli saxatiles, cui Synesius accedit, dum circa Africae quoddam littus, loco petroso capi scribit. Aristoteles in fluviis quoque pinguescere ait. A Theophrasto proditur in Ponto regione apprehendi in glacie Piscium maxime Gobiones, non nisi patinarum calore vitalem motum fatentes; quod forte de lacustribus vel fluviatilibus sumendum erit. Oppiano *ψαμάδοισι καὶ πέρεσσι* gaudet. Pariunt juxta littora; suaeque ova latiuscula et arenida, ut Aristoteles prodidit, lapidum amplexibus mandant.

Ab Aeliano inter illos ponitur, qui *σπονύξαντας τὸν ἀφιδῶσι*. Venenum pun-gendo immittunt, annumerantur; Oppianus quoque *κέντρα πευκλήντα*, aculeos lethales ipsis tribuit, quod nec cum Ovidio, cui, *spina nocivus non gobius ulla*; nec cum Martiale, cui in *terris Venetis, principium mensae gobius esse solet*, congruit. Et sane invenit, et in *cibis* usum, etsi Juvenali vilissimus videatur Alexandrides in Cotyris Thracum Regis convivio eos nominat. Antiphanes laudat, Phalericos imprimis. Archephonti parasito, qui in Aegyptum ex Attica, a Ptolomaeo Rege ad coenam invitatus, navigavit, Gobiorum frustra tria non sine stupore convivis omnibus visa, apposita sunt. Iovius enim persuavem, et pingui teneritudine delicatum facit. Galenus ad voluptatem, digestionem, et probum succum gignendum praestantissimum, ait. Mnesitheo *εὐογνοὶ* sunt et *τέρεφιμοὶ*, Hicetio facile excernuntur, et non multum nutriunt, flavescunt substantia rarior et magis putredinis experts. Apud Hippocratem parem in alimonia cum Dracone, Callionimo et Cuculo vim obtinet. Assus et sine sale mansus, nimia egerendi desideria sedat, si Kiranidi credendum, illitum, canum rabidorum, serpentiumque moribus prodesse Dioscorides prodidit. Dorycnii vim, crudum, tostum, elixum infringere, apud Nicandri scho-liasten legimus.

ARTICVLVS XVI.

De *Sphyraena* sive *Sudi*.

TAB. XVIII. **S**PHYRAENA, cujus praeter Ovidium nullum alium meminisse, perperam scribit Plinius; nam inter Graecos Aristoteles, ex Latinis M. Varro meminere; Atticis *κέντρα*, ut Athenaeus affirmat, (significat hoc, ut et *σφύρα* stimulum aut stylum; item teli genus bello Persico inventum) Latinis *Sudis*, ut apud Plinium videmus, Gazae *Malleolus*, sed male, Romanis *Lucius marinus* vocatur, sunt qui pro Oxyrincho, quia acuminato est rostro, sumunt.

Duas ipsarum posuit species Rondeletius ex Oppiano, sed tam dissi-

miles, ut, an ex eodem sint genere, dubitari possit. Prior enim squammosa a capite ad caudam lineam habet, altera squammis omnino destituitur. Totidem et Bellonius innuit, quarum una Trachurum colore refert, atque eodem modo sub ventre albicat. Altera senescens Mormyri laterales picturas colore assequitur. Quaternae vix libram pendunt, ut optime Plinius magnitudine inter amplissimos rarum scripserit: visi tamen aliquando bilibres, Colore Afellum aemulatur. *Rostro* est foris caelato, in extremo cuneato, nigro. *Ore* valde rescif-

Martialis
in Xenis.

Athen. l. 7.

Galen. l. 2.
de Aliment.

Hippocr.
l. de inter.
affect.

VIX BAT

Plin. H. N.
l. 32. c. 11.